

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr. 22 (1216) 1980 m. birželio mėn. 7 d.

Melbourne

XXV M E T A I

OKUPACIJA IR GENOCIDAS

Rašo Albinas Pocius

Prieš 40 metų pagal Sovietų Rusijos slaptą susitarimą su Hitleriu, raudonoji armija įsiveržė į neutralias Pabaltijo valstybes ir su brutalia militarine jėga užėmė Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Tai nebuvo "savanoriškas" įsijungimas į Sovietų Sąjungą, kaip Maskvos propaganda skelbia, bet grasinant jėga, įteikus Lietuvos valstybei 24 val. ultimatumą, net nelaukdami atsakymo, jau po 9 val. raudonosios armijos daliniai peržengė Lietuvos Respublikos sieną.

Tai buvo nuoga militarinė agresija prieš Lietuvos suverenumą, nežiūrint, kad buvo sudarytos draugystės ir nepuolimo sutartys tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos.

Raudonoji armija pajudėjo į Vakarų ne darbo žmones išlaisvinti, bet norėdami su savo draugu Hitleriu pasidalyti mažųjų valstybių žemėmis ir jų darbščių žmonių turtais.

Nejaugi 200 milijonų gyventojų turinčiai Sovietų Rusijai galėjo sudaryti pavojų 3 mil. Lietuvos ūkininkų, kurie tenorėjo tik išsaugoti savo valstybės neutralumą ir išlikti laisvi savo protėvių žemėje.

Melas neturi ribų, o Sovietų Sąjunga, kuri savo imperializmą dengia komunizmo skraiste, naudoja melą be ribų, nes ten visa santvarka yra paremta teroru ir melo propaganda.

Maskvos propaganda, kad jie atėjo išlaisvinti Lietuvos "darbo liaudį", yra melas nuo pradžios iki galo. Lietuvoje nebuvo stambių žemdirbių, bet daugumą sudarė vidutiniai ūkininkai. Lietuvoje taip pat nebuvo nei vieno privatus milijonieriaus ir patys turtingiausi pagal Vakarų Europos standartą tegalėjo prilygti tik vidutiniajai klasei, kurie ir norėdami net neturėjo pajėgumo ką nors išnaudoti.

Okupantai atėjo į mūsų kraštą tik rusiškojo imperializmo vedami, norėdami išplėsti savo imperijos ribas ir įsitvirtinti prie gintarinės Baltijos krantų.

Jie nenorėjo mūsų darbo žmonių, bet norėjo tik užvaldyti mūsų žemes. Kad Lietuvos "darbo liaudis" jiems buvo nereikalinga, jie parodė lygiai už metų pradėdami masines deportacijas į Sibiro vergų stovyklas. Jie užkaltuose vagonuose vežė ne "milijonierius", bet liaudies priešų apšaukdami kiekvieną lietuvių, kuris nenorėjo nusilenkti okupantui ir nužemintai pagarbinti Maskvos stabus.

Tomis siaubingomis deportacijų dienomis buvo vežami ūkininkai, fabriku darbininkai, moksleiviai ir seneliai bei ligoniai.

Koks sveiko proto žmogus galėtų tai pavadinti liaudies priešų valymu, tai nebuvo vežami turtuoliai, bet lietuviai ir čia jau atvirai buvo pradėtas vykdyti genocidas prieš lietuvių tautą, kad išnaikintų Lietuvos gyventojus, galėtų pradėti kolonizaciją.

Nenuostabu todėl, kad už savaitės prasidėjus vokiečių - sovietų karui, visa tauta kaip vienas sukilo atstoti nepriklausomos Lietuvos valstybę.

Deja, vokiečiai taip pat nenorėjo mūsų, bet turėjo savo Ostlando planus, norėdami mūsų žemėse įkurdinti kryžiuočių ainius.

Vokiečiams pralaimėjus karą, sugrįžę okupantai su Stalino palaiminimu vėl pradėjo baisius genocido veiksmus prieš beginklę lietuvių tautą.

Baisūs okupanto veiksmai išaukė partizaninį karą, nes lietuviai nesutiko be pasipriešinimo būti varomi mirčiai. Nors mūsų partizanai negavo iš niekur paramos, bet pasipriešinimas buvo toks stiprus, kad jie išsilaikė net 8 metus prieš NKVD divizijas.

Partizaninio karo pasekmės mūsų tautai buvo baisios. Žuvo virš 30.000 partizanų ir buvo į Sibirą išstremta virš 450.000 Lietuvos gy-

ventojų. Nors partizaninis karas buvo nuostolingas, bet jis buvo neišvengiamas ir paties okupanto perteroro veiksmus iššauktas.

Stalino gauleiterio gen. Suslovo pareiškimas komunistų partijos suvažiavime Vilniuje, kad "bus Lietuva, bet be lietuvių", dėl partizaninio karo veiksmų nebegalėjo būti įvykdytas ir po Stalino mirties pasikeitė okupanto metodai.

Šiandien vietoje masinių deportacijų vyksta dvasinis teroras ir nenuolaiddi rusifikacija.

Pasikeitė metodai, bet tikslas liko tas pats. Sovietų Rusija nuo savo imperializmo neatsisakė ir siekia kolonizuoti ir surusinti Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus.

Labai ryškus sovietų planas sunaikinti lietuvių tautą pasireiškia ir Karaliaučiaus srityje, sukuriant rusišką koloniją, kad iš visų pusių apsupus slavais neslavišką Lietuvą ir atskirus jai kelius į Vakarus, suvirškintų rusifikacijos katile.

Argi negalėjo po karo nuo amžių lietuvių apgyventa Rytų Prūsijos šalis, visą Mažąją Lietuvą prijungti, kad ir prie tarybinės Lietuvos, bet čia "didžiojo brolio" meilė išvirto į nuogą imperializmą.

Visur rusų "mokslininkai" skelbia, kad Estija, Latvija, Lietuva ir Karaliaučiaus kraštas esą "nuo amžių slavų apgyventos sritys". To-

(Nukelta į 6 puslapį)

Juozas Mikštas

TRĒMIMO SIAUBO BIRŽELIUI

Birželi, niekad neužmirštamas birželi,
Trėmimų ašarom aplaistęs mūsų šalį,
Barbarai komunistai, kruvini sadistai,
Dar ir dabar vaduotojais vadintis drįsta.

O tu kančios birželi, tolimas birželi,
Dar tebekankini tą mūsų gimtą šalį,
Kurią dažnai apraudam, apkalbam, apgailim.
Iš ten bailiai išnešę sveiką savo kailį.

Birželi, ak, birželi mūsų mielas, žalias,
Jau per toli mus nuvedė išėvių keltas,
Kad jau, kažin, ar ir išlaisvintoj tėvynėj,
Mes pralinksmtum, tavo siaubą prisiminę.

Bet, junk tu mus, galvink tu mus, tu grūdink mus.
Kadais grubiai išardęs tėviškės namus.

1980 m. birželis išėivijo

— Lietuvos Viktoras Laniauskas iš Clevelando yra paskirtas milijoninio tiražo amerikiečių žurnalo "Readers Digest" Azijos laidos vyriausiuoju redaktorium. Žurnalo laida Azijos kraštams yra spausdinama 350.000 egzempliorių tiražu ir platinamas trylikoje Azijos kraštų. V. Laniauskas yra baigęs Ohio amerikiečių valstybinį universitetą ir dirbęs svarbiose Amerikos žinių agentūrose.

— Čikagos simfoninis orkestras lietuvių kompozitorių Julij Gaidelį išskėlė kandidatui į garsiąją Pulitzer muzikos premiją. J. Gaidelis yra lietuvių Šv. Kazimiero parapijos Brocktone, Massachusetts valstijoje, choro vadovas. Amerikiečių tarpe jis ypač pagarsėjo, kai pernai Čikagos simfoninis orkestras atliko jo ketvirtąją simfoniją ir muzikos kritikai labai palankiai įvertino. Julius Gaidelis yra vienas kūrybingiausių lietuvių kompozitorių išėivijoje.

— Nadas Rastenis, visuomenės veikėjas, poetas, advokatas, 89 m., mirė Baltimorėje.

— Majoras Petras Šeštakauskas, 82 m., mirė Čikagoje gegužės 13 d. Buvo savanoris kūrėjas, ilgą laiką dirbo Lietuvos karo muziejuje, bendradarbiavo karinėse spaudoje, pokario metais buvo didžiulės Augsburgės DP stovyklos administratorius. Čikagoje kūrė Lietuvos laisvės kovų muziejų, talkininkavo Jaunimo Centru.

— Skotijos lietuvių Dvasios Vadas monsijnoras Juozas Gutauskas, liepos 4 d. švenčia Kunigystės 60 metų - Deimantinį jubiliejų, kai kunigu jis buvo pašventintas 1920. VII. 4, žurnalistas, poetas, nuo 1934 m. iš Lietuvos atvykęs į Glasgow tapo Skotijos lietuvių klebonu. 1940 m. suorganizavęs Skotijos lietuvių Lietuvai gelbėti Fondą, išrenkamas Lietuvių Bendruomenės tarybon pirmininkauti, plačios erudicijos patriotas.

— Kun. dr. Jurgis Šarauškas, atvykęs iš Vašingtono Baltųjų Rūmų, kalbėjo Los Angeles mieste Politinių Studijų simpoziume tema - "Neišnaudotos galimybės Lietuvos laisvinimo veikloje". — Tai naujai kylanti lietuviško gyvenimo žvaigždė, - rašo "Darbininkas". Šarauškas ragino jaunimą siekti valdžios darbų. Neturint lietuvių Amerikos valdžios postuose, mūsų rūpesčiai mažai dėmesio susilaukia, kai valdžios viršūnėse tiesiamos politinės gairės ir kuriami konkretūs planai. Kun. Šarauško planai dėl Lietuvos laisvės siekimo derinasi su Lietuvių Bendruomenės siekais. Jo paskaita išties bus atspausdinta "Į Laisvę" žurnale.

— Estai išėivijoje savo jaunimui vasaros stovyklas vadina "miško universitetais", nes stovyklautojai supažindinami su estų tautos praeitimi, kultūra, kalba parinkti akademikai. Lietuviai tokio pobūdžio vasaros "universitetą" turi JAV-se Ohio valstijoje Lojolos kolekcijų namuose. Tie lituanistiniai kursai net geresni už lituanistinius kursus Vilniaus universitete.

Pavergtų kraštų jaunimas prieš komunizmą

Nesižavi jo idėjomis

Didelė paguoda yra pavergtomis tautoms, kad prieš sovietinių rusų okupaciją energingai kovoja pavergtųjų kraštų jaunimas. Okupacinė valdžia deda milžiniškas pastangas, kad jaunimas būtų bolševikiškai perauklėtas. Šiam reikalui tarnauja visos mokyklos, pradėdant vaikų darželiais, baigiant universitetu, organizacijomis, spauda, filmu, teatrui, knygos bei bibliotekos, darbuotojų vadovai ir daugelis kitų institucijų.

Mokyklos ir organizacijos pirmiausia stengiasi jaunuolius padaryti ateistais, nes praktika rodo, kad į Dievą netikį jaunuoliai lengviau nutolsta ir nuo tautinių reikalų, nors tai ir nėra taisyklė.

Mes esame daugiau susipažinę su Pabaltijo tautų kova prieš sovietinių rusų užmačius. Mažiau dėmesio kreipiame ir labai nedaug ką tezinome apie gruzinų, armėnų, ukrainiečių, kazachų, turkmenų ir kitų pavergtų tautų kovą bei išsivadavimo pastangas.

Šiuo kartu kiek sustosime prie to paties okupanto pavergtų armėnų tautos kovos. Armėnai - Kaukazo tauta, sovietinių rusų pavergta ir jų slopinama. Šio amžiaus septintojo dešimtmečio pradžioje Sovietų kalėjimuose ir priverčiamojo darbo stovyklose nedaug tebuvo armėnų. Reiškia, jie nedaug tekovojo. Bet minėto dešimtmečio viduryje padėtis pasikeitė: armėnų jaunimas pradėjo politiškai reikštis ir bruzdėti, 1963 m. susikūrė "Armėnų jaunimo sąjunga". Tiesa, pradžioje jos veikla nebuvo griežtai nukreipta prieš Maskvos režimą, bet ji stiprino tautinį susipratimą ir ugdė pasipriešinimą rusų veda- mai politikai. Prasidėjo Sovietų milicijos bei KGB represijos.

Daugelis armėnų aktyvistų buvo perspėti, bet jie ir toliau tęsė savo veiklą, buvo areštuojami, tardomi, sodinami į kalėjimus, baudžiami, tremiami.

Sužlugdžius "Armėnų jaunimo sąjungą", vėliau susiorganizavo griežtai pagrindinė "Nacionalinė partija". Jai vadovavo Stepanas Zatikjanas, Sagenas Harutjunjanas ir Haikas Hečatrjanas. Buvo paruošta partijos programa ir 1967 metais pradėtas spausdinti laikraštis "Paros". KGB šiuos pagrindinio darbuotojus susekė ir areštavo. Nežiūrėdami sustiprintų represijų, armėnų žmogaus teisių kovotojai savo veiklą tęsė toliau. Apie Armėni-

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis
Čikaгоje

jos Helsinkio grupės veiklą pradėjo kalbėti Maskvos disidentai ir užsienio žurnalistai. KGB nutarė susidoroti ir su šiais pasipriešinimo dalyviais. Tai nebuvo labai sunku, nes kaip visur, taip ir čia, nei Amerikos, nei kitos Helsinkio pakto šalyse Helsinkio grupės kovotojų negynė ir leido rusams juos suimti, teisti, tremti, kalinti.

1977 metais KGB areštavo ir 7 metams kalėjimo nuteisė armėnų Helsinkio grupės vadą Robertą Nazarjaną. Taip pat buvo areštuotas ir nuteistas Sagenas Hurutjunjanas ir Haikas Hačatrjanas. 1977 m. lapkričio mėnesį jį ir dar du armėnų areštavo ir primetė kaltinimą, kad jie įvykdė Maskvos metro sprogdinimą. Tiesa, KGB negalėjo pateikti įrodymų, kad jie minėtą sprogdinimą organizavo ar jį įvykdė, tačiau, nežiūrint į tai, Zatikjaną pereinamais metais sušaudė. Armėnų laisvės sąjūdis betgi kovojo. Likusieji kovotojai tęsia pradėtą Armėnijos išlaisvinimo darbą.

Armėnų laisvės kovotojų yra ir kituose kraštuose, taip pat ir JAV. Neteko girdėti, kad mūsų politinės organizacijos būtų užmezgusios su jais ryšius ir derintų kovos taktiką. O reikėtų tai nedelsiant atlikti, nes abiejų tautų padėtis vienoda ir priešas vienas ir tas pats.

Su broliais latviais mūsų ryšiai glaudesni, mes apie jų kovą daugiau žinome, kaip apie kitų pavergtų tautų judėjimą.

Atrodo, kad ne tik tai mes išsivijoje, bet ir lietuviai - latviai tėvynėje kododami derina savo veiklą. Gražus pavyzdys - 45 pabaltiečių pareiškimas Stalino - Hitlerio pakto panaikinimo reikalu, kurį pasirašė ir įteikė lietuvių - latvių atstovai.

Sovietai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje veda labai panašią rusifikacijos politiką. Didžiausių rezultatų jie yra pasiekę Latvijoje, mažiau šių Lietuvoje.

1979 - 1980 metų sąvartoje KGB padarė nemaža suėmimų Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Ieškota pagrindinio darbuotojų. Dalis suimtųjų, gal tokie ir yra, bet tik tai dalis. Daugeliu atvejų "nepataikyta".

Tai rodo faktas, kad po suėmimų Lietuvoje pagrindžio spauda kaip buvo taip ir yra leidžiama. Be jau mūsų anksčiau skelbtų pavardžių, LKB Kronikos Nr. 40 praneša, kad buvo kratomi šie asmenys: Vitalija Žvikaitė, Liucija Kulvietytė, Julius Sasnauskas, Vladas Šakalys, gydytojas Algis Statkevičius. Vėliau buvo naujų kratų, naujų suėmimų. Skelbiamos ir kagebistų - kratos valdininkų pavardės: vyr. lt. Rainys, majoras Raudys, kapitonas Stankevičius.

Ne vieni lietuviai kratomi, teisiama, kalinami. Neseniai "Latvija" (latvių savaitraštis Vokietijoje) paskelbė žinią, kad sausio 4 d. Rygoje buvo penkeriems metams nuteistas latvis M. Lukjanovičius. Jis apkaltintas 1979 m. kovo 4 d. - sovietinių rinkimų metu - barstęs agitacinius lapelius. Jį teisės okupuotos Latvijos aukščiausias teismas apkaltino priešvalstybine agitacija, pritaikė baudžiamojo kodekso 65 paragrafą ir nuteisė penkeriems metams griežto režimo stovyklos.

Drauge su mumis už laisvę kovoja ir ukrainiečių jaunimas. Štai neseniai Bruselyje, Belgijos sostinėje, kur yra NATO vyriausiasis štabas ir jo būstinė, ukrainiečių išsivijos jaunimo didelis būrys susirinko Muntpleino aikštėje ir atkreipdamas pasaulio dėmesį paskelbė bado streiką. Buvo reikalaujama, kad laisvosios tautos krepčių didesnę dėmesį į pavergtuosius. Vienas demonstrantų reikalavimų - kad būtų paleistas iš kalėjimo Jurijus Sukevičius, dabar 47 metų, ukrainiečio generolo sūnus. Jo tėvas kariavo prieš nacius ir prieš komunistus II pasaulinio karo metu. Jurijus tebuvo 15 metų, kai jam priteisė 20 metų priverčiamųjų darbų stovyklos.

Ukrainiečių jaunimas pradėjo protesto akciją visame pasaulyje, reikalaujamas, kad būtų paleisti visi ukrainiečiai laisvės kovotojai. Jie renka jų sąrašus ir žada įteikti Sovietų Sąjungos vyriausybei. Tai gi pavergtų kraštų jaunimas energingai kovoja.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Storostų, rašytojo Vydūno giminės kapai buvo praeitais metais aptikti Jonaičių apylinkėje, buvusiam Klaipėdos krašte. Mažųjų kaimo kapinėse buvo rastas kryžius - krikščtas su tokiu įrašu: "Czon ilsis Kuno Sanarelei Katarina Storost d. 7. Mai 1835 d. 23 Februar 1913. Jonaičių kapinėse aptiktas jaugesis senas, dabar su žmogaus ūgiu nupiautos tujos kamieną metalinis krikščtas, kuriame iššifruotas toks įrašas: Hier ruhet in Gott mein lieber Mann David Storost, 23. 5. 1846, 14. 12. 1903. Esą dar keli kiti kapai su paminklais, kuriuose lietuvių ir vokiečių kalbomis įrašytos Storostų pavardės. Laučių kaimo kapinėse rastas krikščtas su įrašu: "Elske Gerulis. g. Storost". Kapinės esančios labai apneleistos ir joms gresia sunaikinimas.

įvykiai

● Australijos Meno taryba skiria stipendijas talentingiems etninių grupių menininkams nuo \$ 1.000 iki \$ 6.000. Kas iš etninių menininkų: kompozitorius, muzikų, šokėjų, choreografų, skulptorių, drožinėtojų, dailininkų, fotografų norėtų savo projektams gauti stipendiją, kreiptis į: The Secretary, Community Arts Board, Australia Council, PO Box 302, North Sydney 2060.

● "The Age" dienraščio pranešimu, iki birželio 1 d. iš Australijos 273 olimpietų atletų atsakė į Maskvos olimpiadą vykti 25 procentai atletų. Ta olimpiada jau nebebus viso pasaulio atletų žaidynės, kaip sovietai tikėjosi, bet fiasko. Sutiko dalyvauti 85 tautų atletai, boikotuoja 55 tautos.

● Brisbane. Premjeras Bjelke Petersen pakvietė Queenslande apsigyventi 80 Kubos pabėgėlių ir sako, jog mielai priima kiekvieną, kuris yra antikomunistas.

● Australijos unijos praturtėjo iš savo narių mokesčių ir investicijų. "The Age" birželio 2 d. pranešimu, Australijos 20 didžiųjų unijų jau susikrovė apie \$ 53 milijonus; tad turi iš ko streikuoti, siekiant pasaulinės komunistų revoliucijos.

● Afganų sukilėliai tarp sostinės Kabulo ir Kandaharo miesto užpuolė sovietų kariuomenės automašinų koloną su ginklais ir nafta. Puolimą vykdė 400 sukilėlių, visa karinė medžiaga pateko į sukilėlių rankas. Islamo sąjungos Afganistanui išlaisvinti pirmininkas konferencijoje pranešė, kad afganai patriotai savo žinioje tebeleiko apie 80 procentų visos Afganistano teritorijos, sovietai valdo tik didžiuosius miestus.

● Paryžius. Popiežius Jonas Paulius Paryžiuje ir kituose Prancūzijos miestuose sutraukė prie savęs didžiules minias, kokių jau seniai Prancūzija buvo mačiusi.

● Naujųjų Hebridų salyną Ramiajame vandenyne sudaro 74 salėlės su 100.000 žmonių, jas administruoja per paskutinius 74 metus Prancūzija ir Britanija, liepos 30 d. suteikia salynui nepriklausomybę. Naujajai vyriausybei vadovauja ministras pirm. anglikonų kunigas Linis. Staiga sukilo viena salėlė Espirito Santo, vadovaujant pusiau skotui-čabuviui Stevėns ir pasivadino nauju ministru pirmininku. Jo sudaryta "karinė taryba" ginkluota strėlėmis ir lankais.

● Paryžiuje šeši žymūs prancūzų mokslininkai prašė sovietų ambasados leidimo nuvykti pas Nobelio Taikos premijos laureatą Andrei Sacharov, ištremtą į Gorkio miestą, bet ambasada jiems nedavė leidimo.

● Amerikos žurnalas "Business Week" skelbia, kad Amerikos universitetuose apie 10.000 profesorių yra marksistai.

● Ankara. Turkijoje įtempimas, kai netoli jų pasienio Irano ir Irakio keli kariniai daliniai susikrovė, žuvo keliolika ir turkų.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington. Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams 20 dol. Kituose kraštuose 25 dol. Atskiras numeris - 50 centų. Skelbimams už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

TAUTOS NAIKINIMAS

Birželio mėnesį minime baisiuosius trėmimus. Sovietų Rusija, savo karine galybe užėmus taikią ir neutralią Lietuvą, iš karto pamatė, kad lietuvių tauta yra priešinga komunizmui, tad netikėdama lietuvius greitai sukommunistinti, sudarė planą Lietuvos gyventojus fiziškai sunaikinti. Vos raudonajai armijai okupavus Lietuvą, netrukus suimta apie pora tūkstančių vadovaujančių asmenų, ir palapsniniui kalėjimui buvo perpildyti: vieni šaudomi vietoje, kiti išvežami į Rusijos gilumą, kol pagaliau atėjo 1941 m. birželis, kai slaptu bolševikų Serovo planu masiškai pradėjo naikinti Pabaltijo tautas, vien tik iš Lietuvos užplanuota pradžiai išgabenti 700.000 lietuvių. Tada tesuspėjo apie 35.000 Lietuvos gyventojų pakrauti į gyvulinis vagonus, spygliuotom vielom užkaltais langais, ir išvežti į nežinią, į Sibiro ir Arktikos šalčius, bado ir sunkių darbų katorgoje lėtai mirčiai. Tik prasidėjęs vokiečių karas sutrukdė lietuvių tautos sunaikinimą.

Artinantis antram bolševikmečiui, kaip nuo ugnies liepsnų sovietinio teroro į Vakarų tesuskubo išsigelbėti vos apie 60.000 lietuvių. Rusai bolševikai grįžę vėl keršio lietuvių tautai naujais trėmimais ir žudynėmis. "Aušros" pranešimu, apie 400.000 lietuvių ištremta į Rusijos tyrlaukių vergų darbams: "Lietuvių tauta dėl sovietinio genocido dvigubai sumažėjo. Per 20 metų laikotarpį neteko 1.239.000 tėvynainių. Mano slopinama tėvynė neturi vilties susilaukti pagalbos ar bent elementaraus dėmesio ir užuojautos iš užsienio". Vyskupas Vincentas Brizgys dokumentinėje knygoje "Religious conditions in Lithuania under USSR occupation" sako: "1944-1954 dešimtmetis turi būti laikomas baisiausiu visoje tūkstančio metų Lietuvos istorijoje. Jeigu ta pati rusų politika būtų tęsusi ilgiau, ne tik religija, bet ir visa lietuvių tauta būtų buvusi sunaikinta. Tie, kurie buvo likę, gyveno kasdieninio teroro grėsmėje. Kiekvienas, kurį komunistai laikė įtakingu, buvo ištreptas arba nužudomas vietoje".

Ar ne Dievo Apvaizda mus išgelbėjo nuo rusų komunistų teroro, per karo audras išvedus į laisvąjį pasaulį? Tad neturėtume niekad užmiršti pavergtos ir kovojančios tautos, kuri ir šiandieną naikinama, jei ne taip fiziškai žiauriai kaip Stalino laikais, bet nei kiek nemažesniu ir dar subtylesniu Lietuvos tautos rusinimu, bedievišimu. Persekiojami Lietuvai ypač reikalinga ištvėringa malda ir auka. Kristus pranašavo persekiojimus, bet kartu pažadėjo ir galutinę pergalę, nes Bažnyčios nei pračaro vartai nenugalės!

Jau ne kartą priešai krankė Lietuvai mirtį, bet ji gyva ir šiandien kovoja, ir amžinai liks gyva!

Nusikaltimų pėdsakams dingstant

Dar prieš karą Stalino nurodymu daug Lietuvos archyvų, caro laikais išvežtų Rusijon, niekad nesugrąžintų, buvo sunaikinta. Bolševikams užėmus Vilnių 1939 m., buvo sunaikinta tūkstančiai tomų lietuviško archyvo. Šią tradiciją tęsia buvęs čekistas Razauskas.

Komunistai sunaikina ne tik archyvus, bet beveik visas viešąsias Lietuvos bibliotekas ir konfesines bibliotekas. Daugiau kaip dešimt metų dieną ir naktį kūrenasi Petrašiūnų ir Grikiškių popieriaus fabriku krosnys... Čia suėjo kunigų seminarijų, vienuolynų, daugelio klebonijų ir suimtųjų asmenų bibliotekos.

Tarybų valdžios nusikaltimų Lietuvai nebylūs liudininkai - archyvai - sunaikinti. Zymi dalis šių

nusikaltimų liudininkų nukankinti, sušaudyti, invalidais sugrįžę iš lagerių arba dėl senatvės išmirę. Mūsų pareiga išsaugoti dar išlikusių gyvų žmonių liudininkus. Stribai, slėpdamiesi nuo tautos neapykantos, išsinešdino į "broliškas" respublikas, į Klaipėdos kraštą ir į miestus, kur jų niekas nepažįsta. Daugeliui prieš mirtį prabyla jų sąžinės, dalis jų ieško kunigo, prašydami religinių patarnavimų. Reikia užrašyti jų pasakojimus, taip kaip ir "klasių kovos" aukų pasakojimus. Būtina išsaugoti iš tų laikų kilusias dainas, pogrindžio grožinę kūrybą ir bet kokią archyvinę medžiagą, susijusią su anuo tragišku mūsų tautai momentu.

Į mūsų atmintį visiems neišdildomai įsimigo RAINIŲ MIŠKELIO IR

Pravieniškių vardai. Bet jie ne vieningi, tik kiti tokie krupias valandas menantieji kampeliai nėra plačiai žinomi. Jei šių visų vietų neišsaugosime ateinančių kartų atminčiai, atrodys, kad bolševikai buvo žiaurūs tik 1940-1941 metais, tai netiesa. 1944 m. frontui traukiantis į Vakarų, buvo visiškai sugriauti Raseiniai, NKVD, MKGB Žemaitijos centras buvo įsikūręs Šiluvos miestelyje. 1945 m. pavasarį iš po sniego, šulinių ir išviečių buvo ištraukta apie 700 nužudytų lietuvių pogrindininkų. Dalį jų giminės spėjo pasivogti ir palaidoti, o daugumą stribai sukiojo į nežinomas balas... Kiekviename buvusiam apskrityje centre bolševikų teroro aukos skaičiuojamos šimtais. Dar ir dabar daug kur žmonės plačiai kalba apie masines duobes, kuriose buvo suverčiami žuvusiųjų kovotojų lavonai. Bet ar ilgai kalbės? Jeigu neužrašysime, šie gyvieji liudininkai netrukus pasitrauks iš gyvųjų tarpo. Skubėkime.

Z. Pietaris,
"Aušra" Nr. 2, psl. 71-72

MANO PADĖKA

Supuolė mano net kelios sukaktys iš karto. Svarbiausia jų, tai 40 metų kunigystės, kurios 30 metų prabėgo čia Australijoje.

Šios sukaktys paminėtos su dideliu visų nuoširdumu ir meile, už ką esu visiems nepaprastai dėkingas.

Ypatingai dėkoju ALK Federacijos Valdybai, kuri ėmėsi iniciatyvos šį paminėjimą ruošti. Daugiausia triūso čia padėjo valdybos pirm. Viktoras Laukaitis, kuris sumaniai ir visą paminėjimą pravedė.

Nepaprastai esu dėkingas ir abiem moterų draugijom - Katalikių Moterų ir Socialinės Globos, kurios taip puikiai paruošė vaišes. Ponia Valaitienė iškepė net du raguolius, kurių retai kur pasitaiko.

Federacijos Valdyba pasveikinime pristatė Popiežiaus Jono Pauliaus II palaiminimą ateities darbams, kurį lydėjo taip pat iš Romos monsinjoro Pauliaus Jatulio ir monsinjoro Antano Jonušo sveikinimai.

Štai eilė Melbourne organizacijų, kurios sveikino žodžiu ir raštu, o taip pat pinigine dovanėle - Apylinkės Valdyba, Dainos Sambūris, Lietuvių Klubas, Skautų Džiugo Tuntas, Karių Ramovė, Akademinė Korp! Romuva, Evangelikų Parapijos Taryba, Jaunimo Sąjunga, Sporto Klubas Varpas, Katalikių Moterų Draugija, Soc. Globos Moterų Draugija, Parapijos Choras, Australijos Lietuvių Fondas, Inžinierių Sąjunga, Gyvojo Rožančiaus Brolija, Ateitininkai Sendraugiai, Klumpakojo Tautinių šokių vadovė A. Morkūnienė ir pagalbinis komitetas, Tautos Fondas, Parapijos Sekmadienio mokykla, Kooperatyvas TALKA.

Nepamiršo ir Adelaidė. Kęstutis ir Elena Varnai atvyko iš Adelaidės ir atvežė Adelaidės Liet. Parapijos, Kat. Moterų Draugijos ir Ateitininkų pasveikinimą, o kartu ir jų dovaną - brangią supamą kėdę.

Iš Sydnėjaus sveikino Kunigų Sekretoriato vadovas kun. P. Butkus, Ateitininkai, Kat. Kultūros Draugija, Australijos skautų Rajono Vadas B. Žalys, Skautų Fondo pirm. B. Barkus.

Iš Brisbanės sveikino kun. Dr. P. Bačinskas, Brisbanės Lietuvių Bendruomenės pirm. ir Federacijos Įgaliotinis Kazys Bagdonas.

Vaišių metu sveikinusį žodžiu buvo kun. Pr. Daukyns, kun. J. Petrauskas, kuris pažįstamas dar iš mokyklos Lietuvoje, o taip pat australų parapijos klebonas Father Smith.

Vaišėse dalyvavo ir ponai Šimkai iš Adelaidės, kurie iš tos pačios parapijos Lietuvoje. Jų vardu sveikino jų sūnus Algis Šimkus žemaitiškai ir įteikė dovanėlę - ponios Šimkienės tautiniais raštais austą stulą.

Negaliu pamiršti Vyt. Miliausko ir V. Jeršovo dovanėlių. Abu jie tautodailės menininkai - vieno dailus kryželis, o kito Smūtkelis.

Sunku būtų išvardinti visus asmeniškų sveikinimus, kurių buvo ne tik iš Melbourne, bet iš Adelaidės, Sydnėjaus, Brisbanės, Geelongo, Morningtono ir net Amerikos ir Kanados.

Visiems ir už viską esu nepaprastai dėkingas.

Noriu padėkoti taip pat už puikias dainas Ritai ir Raimundui, o taip pat Arūnui ir Virginijai Bruožiams. Širdingas aciu ir solistui Jurgiui Rubui už puikias dainas.

Nepagailėjo kelio nė ponai Koženiasukai iš Moje ir ponai Eskirtai iš Sale. Aciu jiems ir visiem dalyvavusiem mano šioje jubiliejinėje šventėje.

Jei Dievas duos, gyvensime kaip broliai, dirbsime Dievo garbei ir lauksim šviesesnių dienų savo Tėvų Žemei.

Dėkingas Jums kun. Pr. Vaseris

A. Činga —

Sovietų koncentracijos lageryje

MES SUGRĮSIM!

Nors niekad ašaros nedžius,
Nors skausmas plėš krūtine,
Jie neišraus mums iš širdžių
Nei Dievo, nei Tėvynės!

Čia mūsų dainos! Nors liūdnei —
Kasdien Tėvynę minim,
Daina mes skrendame tenai,
Kur skleidžiasi jurginai.

Kur verkia kryžiai pakeliam,
Kur šiltą gražų rytą
Vosilkos žiedas išsisikleis
Ir vėl palinks nuvytęs.

Neliūskit, Lietuvos laukai!
Žydekkit baltos vyšnios!
Ir tu, lietuvi, kurs likai,
Lauk mūsų — mes sugrįšim!

Vargų, kančių nebijom mes —
Užgrūdintos krūtinės!
Sugrįžtant dainoje skambės
Tik Dievas ir Tėvynė.

"Aušra" Nr. 8 (48).

Lietuvis inžinierius dr. Stasys Bačkaitis dirbęs Amerikos susisiekimo departamente Vašingtone, atstovavo Jungtinėm Amerikos Valstybėm Londone, Tarptautinio Standartų Instituto konferencijoje ir Europos Ekonominės Bendruomenės techninio skyriaus suvažiavime. Dr. Stasys Bačkaitis yra taip pat pakviestas į amerikiečių mokslų akademijos komitetą, organizuojantį biomechanikos mokslų tarptautinį simpoziumą.

PADEKIME LIETUVOS
KRIKŠČIONIMS, KURIE
KENČIA UŽ TIKĖJIMĄ!

Redaktorė A. Baltrukonienė, 5 Diamond Ave, Glen Waverley Vic. 3150

TROŠKIMAS LAISVĖS

Trūkumas valios ir drausmės buvo ir yra vis didėjanti problema. Tačiau šiandien vis daugiau atkreipiamas dėmesys į laisvės troškimą. Asmens laisvės reikalauja teisė. Į nevaržomą pasireiškimą laisvame pasaulyje žiūrima, kaip į naudingą žmogaus gyvenimo tobulėjimą. Bet ne visame pasaulyje norima tą suprasti.

Kai kas ir tarpe mūsų yra sąkęs, kad baisusis 1940 metų birželis jau istorija, kad jo nereikėtų net minėti. Iš kitos pusės girdėjosi net šmeižtai su išvedžiojimais apie pasitraukusius į laisvę.

Jeigu pasaulis mūsų tautos skaudžiais įvykiais nesidomėjo, arba akis užmerkęs ėjo dešimtmečiais, tai dabar visi mato panašių įvykių pasikartojimą kitame žemės pusrutulyje, kuriuos iššaukia tas pats režimas. Mes dabar gyvendami laisva me pasaulyje, tokius naujus įvykius kaip Kuboje, turėtume išnaudoti savo tautos labui.

Žodis "Laisvė" vėl veržiasi iš pabėgėlių lūpų, kurie perpildytais laiveliais, nebodami paskesti, iš Kubos atvyksta į Floridą.

Mes kiekvieną dieną slapta klausomės Amerikos Balso radijos, tai buvo mūsų vienintelė viltis, - pasakė vienas reporterių apklaustinėtas pabėgėlis, kuris po 14-kos valandų kelionės su žmona ir dviem vaikais atplaukė laiveliu į Miamį. Draudžiama klausyti radijo, bet dauguma rizikuoja. Jeigu ką pagavo — tai į kalėjimą.

Kokių naujų šeimos tragedijų šitie įvykiai atnešė giliai religingiems Kubos žmonėms, galima tik spėlioti. Kiekvienas pabėgėliais apkrautas laivelis, kuris iš Kubos atvyksta į JAV pietinį uostą, atveža naują žmonių antplūdį su dideliais pergyvenimais ir dramomis.

Vienų veiduose nuostaba ir džiaugsmas, kiti elgiasi spontaniškai. Jauna moteris išlipusi iš laivo savo kakta palietė Amerikos žemę ir pasveikino naują prieglobsčio kraštą su Sveika Marija. Šturpulys perbėgo, nes dar labai aiškiai prisimenu, kai prieš 30 metų, po didelio vargo ir baimingo išgyvenimo, su sena motina ir jaunu sūneliu laimingai man pasisekė pasiekti vakarų Berlyną. Su ašaromis akyse ir aš bučiauvau žemę ir iškėlus rankas į dangų dėkojau Dievui už suteiktą globą.

Revoliucija įvyko Kuboje prieš 21 metus. Skelbdamas laisvę ir ly-

gybę visiems, Fidel Castro tą salos tautą nuvedė į Sovietų Sąjungos komunizmo glėbį. Per 20 metų beveik 1 milijonas Kubos gyventojų iš savo krašto pabėgo. Dabar vėl nauja pabėgėlių banga palieka savo tėvynę. Jie beveik visi jauni žmonės, kurie prie Castro užaugo ir gyveno komunizmo terore. Jie menkai prisimena ankstyvesnio režimo gyvenimą. Daugumas jų ūkininkai, kurie nusivylė revolucijos pirmuoju džiaugsmu.

Moteris, atvykusi į JAV, pasakoja, kad jos 7 metų berniukas parėjęs iš mokyklos jai pasakė, kad už viską ką jie turi, jie turi būti dėkingi Fidel Castro. "Bet jie nemokina mokykloje", - sakė moteris, — "kodėl mes nieko neturime".

Matome, kad mūsų tėvynės liūdina istorija be atodairos kartoja si tai vienur, tai kitur pasaulyje, bet jau jaučiamas naujas atgimimas, naujas renesansas.

Iš tuščių, sielvarto pilnų tėviškės dirvonų vėl kelsis gyva Lietuva. Būkime jos ramsčiais. alb

Petronėlė Orintaitė

GYVA TU

Tu taip toli —

Mano šalie, man išrinktoji,
Tu - mano gražiausia!
Girdžiu, kančioj nūnai dejuoji ...
Už ką tau ši taurė karčioji?
Už ką? už ką? aš veltui klausiu ...

Tu taip toli,

O aš veržiuosi —
Veržiuos ir - žemėn puolu ...
Rods viską, viską atiduosiu!
O kruvinos grundinės juosia —
Tu merdi jau vergystės guoly ...

Bet ne!

Gyva tu ir - gyvensi
Mūs ilgesio gilybe ...
Iškelsi vėl rankas į laisvę
Ir vėl žydėsi kaip kadaise
Šventų laukų giesmės grožybėj!

Auto Taksi

Nuo kalno pasileido auto-taksi. Šoferis atsuko į keleivius ir išsigandęs sušuko: "Stabdžiai sugedo. Su mumis dabar baigta." Vienas iš keleivių atsiliepė: "Tai išjunk bent skaitliką".

Irane vėl užkrito šydas

Lengviau būtų pelėdas į Atėnus nešti, negu Irane tvarką padaryti. Revoliucijos sukrestame Irane, beveik likusios žmonijos nepastebėta, veikia velniava, kuri užsistarnauja daugiau dėmesio. Sydas vėl užkrito. Moterys turi savo veidą už šydo paslėpti, nežiūrėti ar veidas gražus ar ne. Joks kitas vyras, kaip tik tas, už kurio ji buvo tėvų išleista, turi teisę jos veidą ir žinoma visą jos charakteristiką matyti.

Rankos mostelėjimu ir kojos paspyrimu, Irano moteris vėl atgal pastūmėta į šimtmečių senumo islamo tikėjimo kalėjimą, kuris moterį iki gyvulio nužemina. Pakenčiama ji tik asmeniniam malonumui ir vaikus gimdančiai mašinai. Gims tant dukrai, vyrai jaučiasi nelaimingi, pasigeria dėl savo fatališko likimo, kad nesulaukė sūnaus.

Prieš šitą sugrąžintą vyrų tvarkomą barbarizmą, ginasi daugelis Irano moterų ir dėl laisvės jos atvirai ant gatvių demonstruoja. Jos nori, kad joms bent išoriniai lygybę su vyru duotų ir leistų žmogumi skaitytis.

Kas tikėjo, kad jų demonstracijos pasaulis parems, labai nusivylė. Nei iš Vakarų civilizacijos, nei iš Rytinio bloko negirdėjome jokio užstariančio balso. Negirdėjome ir jokio užtarimo ar pasisakymo iš mūsų "Women's Liberation" organizacijos ir net iš pačių jaunųjų nebuvo jokio protesto. Jos gi mėgėjos čia Australijoje prieš viską protestuoti, įvairių sau teisių reikalaujamos. Nei viena iš jų nepakėlė jų naudai savo nuo "hašišo" nusilpusį balselį.

Taip pat jokio dėmesio neparodė Irano nužemintoms moterims Raudonoje Aikštėje, prieš Kremlių maršruojančios, kūjį siūbuojančios, lygiatėisės moterys, kurios iš didelės meilės lygioms teisėms su vyrais, net verčiamos dirbti sunkioje pramonėje. Net ir tos moterys tyli, su kuriomis be meilės elgiasi policija. Jos savo laimę randa masinėse demonstracijose prieš atomą, rekaudamos, triukšmaudamos. Jos be baimės leidžiasi stiprių policininkų nešamos į policijos automobilius, bet jos nepakelia balso prieš moterų nelaimę Irane.

Seserys Irane visiškai apleistos. Viena tik amerikietė silpną mėginimą padarė, užstojimo žodelį įterpė ir ją mandagiai, bet tvirtai iš Irano išstūmė.

Kai reikalas sukasi apie kitų moterų laisvę ir lygybę, vietinės moterys lieka be žado. Moterys ir kitu atžvilgiu galėtų daug pasitarnauti, kad jų sūnūs, mylimi vyrai

ne nuolatos ir be atodairos vieni kitus žudytų karuose.

Šis bailus vyrų pasaulis, kur iš baimės vieni kitus nušauna, reikalingas narsių moterų pasaulio, kurios jiems drąsos suteiktų gyventi. Bet jos turi galėti šitiems vyrams ramiai ir išdidžiai į akis pažiūrėti. Su šydu prieš akis šito padaryti neįmanoma. Sm.

E. S. Varguolė

IŠRAUTAM SODE

Kaip buvo džiaugtasi mylėta,
Tuos kvapius sodo žiedelius;
Viskas į juos buvo sudėta —
Paliko tiktai upelius ...

Nes laikas kitas čia atėjo
Ir soduos liko tuštuma ...
Klaiku žiūrėti į tuos vėjus,
Kur viską neša į kapus.
Tas, kas nevertina idėjų,
Palieka tik tuščius laukus.

Dabar siela kitam pasauly:
Gal tenai sodai ir žydės?
Matysi ten jau kitą saulę,
Kuri tave globos mylės.

Kas bežinos kaip gali būti —
Svajonė yra gan tyra.
Tikiu žydės ten kvapios rožės ...
Ir mellė bus švelni, gera.

Nors tu čia viską pasaukėjai:
Gyvybę, mellę ir svajas ...
Atėjo čia kiti artojai —
Paliko tik gilius duobes.

ŠVENTA KOTRYNA

Šių metų balandžio 29 dieną suėjo šeši šimtai metų nuo šventos Kotrynos sienietės mirties. Šventoji Kotryna sienietė - katalikų Bažnyčios daktarė - drauge su šv. Pranciškum Asyziečiu yra Italijos globėja. Jos mirties 600-ųjų metinių proga Italijos dominikonų ordinas balandžio 24-29 dienomis surengė šv. Kotrynos mokslo tarptautinį kongresą, į kurį pakvietė šios srities mokslininkus iš įvairių Europos ir Amerikos kraštų. Kongrese bus nagrinėjamas šv. Kotrynos, kaip moters, šventosios, rašytojos, mistikės, mąstytojos ir politinės veikėjos - gyvenimas ir mintys šių dienų šviesoje. Kongreso atidarymas įvyko balandžio 24 d. šv. Kotrynos gimtajame mieste Sienoje, vėliau jo darbai bus tęsiami Romoje - šv. Tomo Akviniečio popiež. u-te. LRTV

Melbourno lietuvių Kleboną ir Dvasios Vadą, Tėviškės Aidų pradininką ir buvusį ilgametį Vyr. Redaktorių, didžiai gerbiama

KUN. PRANĄ VASERĮ

atšventusį savo garbingą trigubą jubiliejų, sveikiname ir linkime gausios Dievo palaimos atčiai.

"Moterų Pasaulio"
Redaktorė ir bendradarbė

Apsilankius Lietuvoje

(Tęsinys)

Vilniuje vėl mes pasukome į Rasų kapines. Aplankėme Basanavičiaus, Vileišio, Čiurlionio kapus, kurie yra švariai užlaikomi. Didingos Rasų kapinės, daug gražių paminklų, seni pasvirę kryžiai, statulos ir senų medžių ošimas pridavė paslaptinę pagarbą mirusiųjų miestui. Diena buvo ūkanota, pradėjo lyti, tad bėgome ieškoti pastogės. Laimei, netoli buvo didelė koplyčia, praviros durys su storu retežiu perkštos ir užrakintos. Šiaip taip sulindome. Sako, čia buvo graži koplyčia, su trimis altoriais, būdavo laikomos Mišios, atiduodama paskutinė pagarba mirusiajam. Dabar šurpas nukrėtė. Privilkta pilna šakų ir medžių. Dar neseniai piaučių medžių piuvenos išsklaidytos po visą ašlą. Iš altorių išmesti šventieji, dar matyti auksuotų rėmų trupiniai kampuose. Gražūs lubų ir langų vitražai išdaužyti, kur ne kur kyšojo spalvoto stiklo gabalėliai. Iš kupolos teška lietus ant grindų. Štai sakau, komunistams nieko nėra švento ir gerbtino, nes viską naikina, kas yra surišta su religija ar tautybe. Visi sutikome tylėdami. Pavaikščioję eįjome į kitas Antakalnio kapines. Prie įėjimo dega liepsnelė, o toliau į dešinę raudonarmiečių kapų skyrius, apšodintas tujomis. Kitoje pusėje garsiųjų skulptorių Jociaus ir Mikėno sukurti granito paminklai Sniečkui, Švedui ir kitiems pasižymėjusiems komunistams. Aiškino, kad dažnai ant Sniečkaus kapo randa padėtų užrašų: "Sniečkau, kelk iš karsto ir duok mums mėsos, arba užtark Maskvoje". Sakau, juk Sniečkus buvo raudonoji erkė. Jie sakė, jis senas komunistas, partijos na-

rys, turėjo didelės įtakos Maskvoje ir gindavęs Lietuvos reikalus. Toliau gražus Žiugždos paminklas. Jo nemėgsta ir vadina jį juoduojų metraštinku. Daug senų paminklų tose kapinėse su prasmingais įrašais.

Palikome mirusiųjų miestą ir skubėjome į Gedimino pilį, į parako požemį, kurio metrinės plytos sienos vedė į tamsų urvą, - rūšį.

Grįžau pavargusi ir miegojau kaip negyva, tik vėlai naktį telefono skurdus balsas išbudino mane. Pakėliau ragelį, viskas tylu, pagalvojau - tikrina ar esu "namie".

Kiekvienam atvažiausiam verta yra pamatyti muziejų, kur sudėta daug eksponatų liečiančių gilią Lietuvos senovę. Štai tinklų gabalai, iš prieš akmens amžiaus išsilaikę mazgai, akmens amžiaus kirvukai, žalvario sagės, apyrankės. Iš 14 šimt. glazuruotos profelinės plytos su didikų atvaizdais. Štai žirkelės iš 12-to šimtmečio. Jos panašios į šių laikų avikirpes žirkles, tik dar didesnės formos. Kaimo dievdirbių šventųjų įvairių Rūpintojėlių ir daugybė velnių su iškreiptais veidais. Viena aiškintoja parodė labai liūdną ir susimąsčiusį Rūpintojėlį, kuris liudys, kad jo gražų sutvertąjį pasaulį žmonės sujaukė ir išniekinę. Prabėgom sustojome prie grafo Tiškevičiaus pauksuotų vežėčių. Štai stalas ant kurio buvo pasirašytas trečias Lietuvos padalinimas. Toliau šokėjos mumija su sarkofagu, mažo vaiko mumija - sako tas vaikutis įvyntas į 15 km ilgio audeklą. Pasakojo, kad grafas Tiškevičius atveždinęs iš Egipto 16 mumijų 19-tam šimtmety, bet rusai išgabėnę jas iš Lietuvos į Rusiją. Pasisekė

atgauti tik porą, kadangi buvęs jose įrašas "Vilnius" ir rusai negalėję to paneigti. Eksponatų muziejuje labai daug ir nuodugnai viską apžiūrėti, reiktų ilgo laiko. Aiškintojos labai maloniai papasakoja eksponatų reikšmę. Tik viena gyrė komunistų atsiekimus ir liaudžiai suteiktą "gerovę". Atsisveikinę su istoriniu muziejumi, nuvykome pamatyti nuostabaus grožio Zaliuosius ežerus ir pavaikščioti miške. Grįžę eįjome vakarieniauti ir ilsėtis, nes rytojais dieną reikės daug vaikščioti.

Bus daugiau

Klimato įtaka

Ar jūs pavargę, pikti, kenčiate galvos skausmus, turite didesnę tendenciją daryti klaidas, ar stinga jums palinkimo darbui? Ar jūsų problema yra tame, kad sunku užmigti, jaučiate bendrą negalavimą, erzlumą, neramų miegą, nervuotumą? Ar pastebite, kad delnai drėgni negalite susitelkti, greitai užmiršate ir gal per anksti pabundate? Kiekvienas iš visų šių atsitikimų gali būti klimato priežastis.

Vakarų Vokietijos daktarai, kurie studijavo klimato įtaką žmonėms, sako, kad ore dažnas pasikeitimas gali išsukti regėjimo trukdymus, skausmą operacijų randuose, apetito trūkumą, depresiją, baimę ir daugelį kitų organinių negalavimų.

Dr. Volker Faustas, iš Freiburgo universiteto psichiatrinės ir neurologijos klinikos, sako, kad meteorologiškai negalavimai dabar pirmąją tarp dažniausiai pasireiškiančių nusiskundimų kasdieninėje medicinoje.

Mokslininkai daugiau neabejoja, kad oras turi įtakos žmonių sveikatai. Didžiausias sunkumas yra kaip įrodyti ką paskutinė analizė įtikina.

Dr. Faustas priduria: asmens reakcija į specifines oro sąlygas rodo, kaip jo organizmas gali kovoti ir kur jo silpna vieta. Oras yra tikslus asmens fizinio ir psichologinio pajėgumo patikrinimas. Blogiausia nuo oro kenčia žmonės, kurie nėra pilnai sveiki, ar turi nukentėjusias kūno dalis. Žmonės kurie gyvena dideliuose, užgrūstuose miestuose, su bloga ventiliacija, kaip pvz. Los Angeles ir Reino slėnis, dažniausiai negali gerai miegoti, sako Dr. Faustas. Tie, kurie svarsto persikelti į sveikesnį klimatą, turėtų gerai tą apsvarstyti. Oro faktorius, tikrai, yra tik viena priežasčių dėl jų problemų.

SADŪNAITĖ JAU ATKALĖJO KATORGOSE 6 METUS

Visame pasaulyje plačiai žinoma lietuvaite sąžinės belaisvė Nijolė Sadūnaitė, atlikusi sovietinio teismo paskirtą skaudžią bausmę - trejus metus griežto režimo lageryje ir trejus metus Sibiro tremtyje — birželio mėnesio pradžioje tikisi grįžti atgal į Lietuvą. Šių metų balandžio 25 dieną iš Sibiro tremties į Italiją rašytame laiške Sadūnaitė praneša: "Jei tokia bus Dievo valia, tai aš birželio 6 d. grįšiu į Vilnių". Vilniuje apsigyvens pas savo brolių Joną Sadūną.

M. M. Slavėnienė

VĖJŲ IR AKMENŲ SUKILIMAS

Karo gaisrų ugnimi įkaitę vėjai; Savanorių ir partizanų narsos sujaudinti akmenys Tėvynės dirvonuose ir pakelėse judinasi sukilimui.

Slaptas atomas laukia momento. — Slaptas atomas laukia. ...

O Laisve! —

Neveltui tavo gražus vardas — L a i s v ė. Tu galinga ir nepavergtama. - kad ir retežiuose.

Tu nemirtinga kaip saulė.

Tu nemirusi ir Lietuvoj.

Ir nepalaidota Rūpintojėlio papėdėj.

Nemiręs nė Antanas Mackevičius.

Jis gyvas pakaruoklio kilpoj.

Jis Kauno aikštėj šaukia

sukilti vėjus,

sukilti akmenis, jeigu negali sukilti,

kaip jis, žmogus.

Tik paklauskite kaip ūžia lėpsnose degančio Kalantos ...

Ir štai juda akmenys, pajutę savo širdžių kaitrą, išgirdę pavergtos Lietuvos laisvės šaukimą.

Sukyla vėjai,

sukyla akmenys,

sukyla savanorių, partizanų dūšios.

Antanas Mackevičius stoja jų vadu. —

Jie groja ir dainuoja naujus laisvės maršus. —

Sukyla vėjai ...

Sukyla akmenys ...

Tik negalite sukilti vieni broliai jūs ... —

Apie flirtą

Siame praktiškame amžiuje, kada nuleistos blakstienos tereiškia sumišimą, romantiškas flirtas liko visai užmirštas. Vyrai ir moteris arba yra įsimylėję arba paprastai draugai. Juk prisimenam iš ankstyvesniųjų metų, kai egzistavo dar kažkas tarp tų dviejų kraštutinių, kai labai laisvai ir atvirai buvo kalbama apie priešingąsias lytis, tuo pačiu leidžiant vyrui jaustis vyru ir moteriai moterimi, — be jokios intencijos juos suporuoti. Flirtas tebuvo tik pareiškimas jausmų, drauge pripažįstant jų nepraktiškumą.

Kelionės būdavo puiki dirva flirtui. Bet šių dienų traukiniai nesudaro tam nei sąlygų, nei nuotaikos. Vyrai vagonuose dažniausiai skuba perskaityti rytinį laikraštį arba tolimesnėje kelionėje geria bare vyriškoj kompanijoje. O kaip gi lėktuvais? Amerikietis taip pat ir australas bet kokia kaina stengiasi išvengti vietos šalia nepažįstamos moters. Juk jis gali būti kitų apkalbėtas. Tik jaunystė ir išviršinis grožis patraukia vyro dėmesį. Tuo bū-

du įvairaus amžiaus moterų vidinės vertybės lieka nepažintos ir neįvertintos.

Bet flirto palaidojime moteris yra lygiai kaltos kaip ir vyrai. Daugelis moterų yra visiškai nejautrios mažiems vyrų patarnavimams, kaip durų atidarymui, vietos pasiūlymui, daiktų pakėlimui. Jos priskiria tai ieškojimui progų ir nuo to bėga. Pobūviuose retai moteris teikia reikiamo dėmesio ten suktam vyrui. Jos žvilgsnis klaidžioja palubėm, o jos pasikalbėjimas dažniausiai nukrypsta į save iškeliantį monologą. Daugelis moterų labiau rūpinasi kaip jos atrodo, negu vyru, kuris į ją žiūri.

Flirto tikslas yra sukurti intymumo iliuziją paprastuose viešuose santykiuose. Tai yra salutas priešingajai lyčiai, maža laikina kibirkštėlė tarp vyro ir moters, visai nereikalaujanti ugnies. Ta kibirkštis suteiktų mūsų laikinam gyvenimui daug džiaugsmo ir giedros, jei mes išmoktume ją išlaikyti gyvą ir žėrinčią.

M.M.

Lietuvos kančių ir rezistencijos garsinimui OKUPACIJA IR GENOCIDAS

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Valdyba tūkstantį knygų, parašytų Dr. Michael Bourdeaux "Land of Crosses, The struggle for religious Freedom in Lithuania 1939-1978 m.", išsiuntinėjo žymesniems Amerikos visuomenės atstovams: vyskupams, universitetams, spaudai, politikams. Tai labai gerai dokumentuotas veikalas, moksliniai parašytas apie dabartinę Lietuvos dramatišką padėtį, kovojant su rau donuoju komunizmu slobinu.

Dr. kun. M. Bourdeaux 1969 m. Anglijoje įsteigė Religijos ir komunizmo centrą Keston College ir yra to koledžo Rektorius. Kvalifikuoti ekspertai renka, tvarko ir vertina iš Sovietų Sąjungos informacinę medžiagą apie religijos persekiojimus ir ją paskleidžia Vakarų pasaulio universitetams, spaudai, tyrinėjimų institutams, leidžia anglų kalba trimėnesinį žurnalą "Religija komunistų valdomuose kraštuose", kuriame nuolatoms pateikia žinių iš LKB Kronikų.

Dr. M. Bourdeaux dėkoja mūsų redaktoriui už jo knygos apie Lietuvą pristatymą Tėviškės Aiduose,

PRISIMENANT BAIŠIASIAS

Kai Lietuvos žmonės buvo vežami Sibiran, pro laiko ūkanas į kiekvieno lietuvių širdį sugrįžta to baisiojo birželio dienos. Lietuvių tauta niekad nepamirš šurpulingojo smurto, jis įrašytas į istorijos lapus. Tėvynėje ir išeivijoje išsiskleidę prisimename didžiąją mūsų tautos tragediją, savo širdyse išgyvename tą šurpulingąjį birželį, kai Sovietų Sąjunga susitarė su nacių Vokietija pasidalyti Rytų Europos teritorijomis. Raudonoji armija netrukus okupavo Lietuvą ir pastatė savo okupacinę valdžią. Tai yra ryški agresija, kurios sovietai negali paneigti, nuslėpti nuo pasaulio, kuri yra įrašyta į pasaulio istoriją.

Šurpulingojo birželio naktis ir dienas kiekvieną kartą prisimenam ir savo širdyse išgyvename motinų ir kūdikių ašaras kraunamų į gyvulinus vagonus, girdėtas aimanas ir maldos žodžius.

Tūkstančiai atgulė Sibiro pustyne po nepakeliamos vergijos. Tėvynės laukus nušlakstė kovojusių sūnų ir dukterų kraujas.

Kodėl pasaulyje tiek daug neįteisybės? Kodėl buvo lemta mūsų tautai, mylinčiai taiką, tapti didžiojo kaimyno auka, kuriam mes negrasėme?

Raudonajai armijai įsibrovus, prašidėjo smurtiškas nusavinimas ūkių, namų, įmonių, sutaupų, religinių bendruomenių maldos namų ir jų turto, tapo paneigtos pagrindinės laisvės, prasidėjo žiaurūs areštai, tardymai, kurie ir šiandieną tebesitęsia.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. V. Laukaitis as the president of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 69 Devon St., Cheltenham Vic. 3192.

praneša, kad lietuvių yra pakviestas Amerikon į Bostoną ateinantį rugpjūčio mėnesį, kur jam bus įteiktas "The Annual Friend of Lithuania Award", ir jis siekia, kad jo leidžiamas žurnalas ir žinių tarnyba reguliariai galėtų skleisti faktus apie persekiojamą Lietuvą visam pasauliui. Dabar plečia to koledžo pastatus, kad galėtų ten įrengti ir Lietuvos skyrių. Išsilauko iš aukų.

Yra nuostabu, kad mokslininkas Dr. M. Bourdeaux - anglikonų episkopalinės Bažnyčios kunigas taip

damis okupantų žiaurumus, pagarbiamai minime 1941 metų tautos sukilimą, nors ir trumpam atstačius Lietuvos nepriklausomybę.

Gerbdami sovietinio genocido aukas ir žuvusius kovose už tautos laisvę, - ryškimes tęsti jų mums paliktą uždavinį kovai su okupantu. Siekimas tautai laisvės ir kova dėl jos, tejungia mus bendram Lietuvos laisvinimo darbui.

B. Liuga

Visi Lietuvos tikintieji gyven-tojai stipriai jaučia persekiojimo reples. Bet ir tame persekiojime yra laipsniavimas. Pirmoje laipsniavimo eilėje įrikuoti katalikai. Po jų eina evangelikai ir įvairūs evangelikų sektantai. Trečioje grupėje buvo žydai, bet kada dabar Lietuvoje tėra tik apie 15.000, jie iš persekiojimo lauko beveik išimti. Paskutinėje vietoje yra pravoslavai. Jie turi daugiausia laisvės ir net kai kurios globos, žinoma katalikų sąskaiton. Tą religinį gyvenimą gerai stebintieji pripažįsta, kad paskutinieji trys mėnesiai buvę žymiai ramesni. Bet toks ramumas buvęs ne iš kokios malonės, o tik pereinamas pasirošimo laikotarpis naujam spaudimui.

(Atkelta iš 1' puslapio)

dėl nenuostabu, kad okupantas Lietuvoje sustabdė etnografinių draugijų veiklą ir uždraudė archeologinius kasinėjimus, nes mūsų mokslininkai "nesugebėjo surasti", kad čia kada nors būtų buvę slavų gyven-ta.

Šiandien su liūdesiu minėdami mums skaudžią ir okupantui negarbingą 40 metų sukaktį nuo Lietuvos okupacijos pradžios, mes smerkiame Sovietų Rusijos kriminalinius genocido veiksmus visuose įkupuotuose kraštuose ir reikalaujame laisvo apsisprendimo teisės lietuvių tautai.

Per 40 nelaimės metų mūsų tauta daug iškentėjo, tačiau ji tebėra gyva. Ji tebėra gyva Rainių miške-lio kankinių auka. Ji išliko gyva Pravieniškių ir Červenės žudynėse. Ji neužtroško Pirciupio pelenuose. Jos širdis nesustojo plakusi šaltojo Sibiro mirties stovyklose, nes motinų ašaromis ir partizanų krauju sudrėkinta Lietuvos žemė išaugino naujus savanorius kūrėjus, kurie drąsiai pasisako už tikėjimo laisvę, žmogaus teises ir Nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Jų pogrindžio spauda ir laisvės kovotojų teismai rodo, kad lietuvių tauta tebėra gyva.

Mūsų tėvų žemė Šventoji Lietuva šiandien reikalauja ir mus išeivius

aktyviau įsijungti į kovą už Lietuvos laisvę ir mūsų tautos tęstinumą. Kada tauta pavojuje, niekas neturi teisės likti nuošaliai, bet turi eiti iš vien su kovojančia tauta. Niekad nepamirškime, kad tautos kankinių dvasios seka mūsų darbus ir ateinančios kartos ant istorijos svarstyklių pasvers mūsų veiksmus.

1918 m. mūsų tėvams atstatant Lietuvą, taip pat buvo sunkūs laikai. Niekas nedavė pagalbos ir net nenorėjo ir girdėti apie Nepriklausomą Lietuvą, tačiau pasitikėdami Dievo valia ir nuo amžių glūdum mūsų tautoje slypinčiu kūrybi-niu genijum, jie atstatė Lietuvą.

Pasitikėkime ir mes Dievo valia. Argi nematėme, kiek mūsų amžiuje jau sugriuvo galingų imperijų. Tautos kankinių kraujais šaukiasi Dangaus keršto ir kai Dievo bausmė ištikis vergų pirkliaus, sulauksime ir mes laisvės dienų savo tautai, nes po sunkios kančios ir Golgotos kelių, visada ateina šviesus prisikėlimo rytas. Mes kovojame už tiesą, o Dievas visada padeda tiems, kurie eina tiesos keliu, dirbdami Dievo garbei ir Lietuvos laisvei.

Šiais metais beveik visi išvežimų minėjimai sutampa su Simo Kudirkos atsilankymu Australijoje. Tegu jo nuoširdūs žodžiai išjudina ir mus visus į kovą už tikėjimo laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę.

PAS KARALIENĘ

Melbourne gegužės 28-tą vakare Meno Galerijos salėje Viktorijos vyriausybė suorganizavo iškilmingą Anglijos karalienės Elizabetos priėmimą. Buvo pakviesta virš 3.000 svečių iš visos Viktorijos vadovaujančių asmenų bei keletas etninių grupių vadovų, jų tarpe ir Liet. Bendruomenės pirm. Albinas Pocius su žmona, kuri buvo apsi-rėngusi puošniais tautiniais rūbais.

Karalienei atvykus į Meno Galerijos rūmus, ją pasitiko Australijos ministras pirm. Hon. Malcolm Fraser su žmona, Viktorijos premjeras Hon. D. Hamer su žmona ir ministras Thompson. Svečiai nuvyko į didžiąją Galerijos salę, kur karalienė pasakė kalbą ir atidengė dainininkės Melbos paveikslą. Po to karalienė su princu Philip, lydimi premjero D. Hamer, perėjo visas sales, kur visi sustoję eilėse laukė praeinant karalienės ir princ-o Philip.

Premjeras, pastebėjęs Lietuvių Bendruomenės pirmininką ir jo žmoną, sustabdė svečius ir abu pristatė karalienei. Karalienė pasidžiaugė gražiais tautiniais rūbais, o mūsų pirmininko paklausė keletą klausimų.

simų: kiek lietuvių Australijoje, kiek jų Melbourne, kaip ilgai mes jau gyvename šiame krašte. Šalia stovėję australai ir pažįstami parlamentarai vėliau, karalienei nuėjus toliau, stebėjosi, kodėl lietuviams tokia išimtis ir laimė pasikalbėti su jų karaliene. Kitų tautybių pirmininkai nebuvo pristatyti. Lietuviams padėjo turbūt geri santykiai su vyriausybe ir tautiniai rūbai. Mūsų jaunimas ir ponios neturėtų bijoti pasipuosti tautiniais rūbais per iškilmingus priėmimus.

Mūsų korespondentui dar teko ten sutikti p. Sidlauskus, kurie toje Galerijoje dirba kaip tarnautojai ir Antaną Fišerį, kuris buvo australų advokatų sąrašas. Manau, tai pirmas kartas, kai mūsų Bendruomenės pirmininkas yra oficialiai pakviestas į tokį iškilmingą priėmimą.

Spec. koresp.

MIRĖ ANDRIEJUS RAŠTIKIS

Po 38 metų tremties Sibire ir kitur Sovietų Sąjungoje, mirė gen. S. Raštikio brolis Andriejus Raštikis. Tremtyje jis palaikė ir savo žmoną ir vieną savo suaugusių sūnų. Be to, Sibire yra žuvęs Elenos ir gen. St. Raštikio vienerių metų dukrelė, abiejų jų tėveliai ir E. Raštikienės brolis dailininkas Adomas Smetona. Kiti Raštikių giminės dar tebevangsta tremtyje Sovietų Sąjungoje, be teisės grįžti į savo tėvynę Lietuvą.

Čikagoje mirė Karolis J. Avizienis, veteranarijos gyd., sulaukęs 79 m. amžiaus. Staigaus širdies priepuolio ištiktas, fotografuodamas iškilmes kapinėse, mirė Vaclovas Noreika, žinomas spaudos fotografas.

Socialinės Globos Moterų D-ja Melbourne ruošia tradicinį

JONINIŲ BALIŲ

kuris įvyks 1980 m. birželio mėn. 21 dieną (šeštadienį), Lietuvių Namuose, 44 - 50 Errol St., North Melbourne.

Pradžia 7.30 val. vak.

Gros gera muzika, skani vakarienė, turtinga loterija. Bilietai užsakomi pas J. Zalkauskienę - tel. 874 5250 ir V. Morkūniene - tel. 523 5957.

Įėjimas \$ 9 asmeniui.

Prašome visus iš arti ir iš toli ir tikim sulaukti.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Tėviškės Aidų Loterijos bilietų įsigykime sekmadieniais prieš bažnyčios pas Federacijos Valdybos narius!

Pranas Kazakauskas iš Moe buvo atvežtas į Alfred Igoninę, kur jam

buvo padaryta galvos operacija. Ligonis jau sveiksta ir tolimesniam gydymui bus pervežtas į Moe ligoninę.

Angelė Tamošiūnienė Lietuvos persekiojamos Bažnyčios Religinei Šalpai paaukojo \$ 10.

Kaltina sovietus

Tarptautinė Amnestijos organizacija apkaltino Sovietų Sąjungą nežmonišku elgesiu su politiniais ir sąžinės kalininiais. Tuo klausimu organizacija paskelbė specialų - dviejų šimtų puslapių - raportą, kuriame pažymi, jog sovietų valdžia baudžia politinius ir sąžinės kalinius, neduoda jiems pakankamai maisto, siunčia belaisvius į priverstinius darbus, teikia jiems sveikatą žalojančius svaiginančius vaistus. Atlikę kalėjimo arba priverčiamųjų darbų lagerio bausmę, daugumas politinių ir sąžinės kalinių dar yra siunčiami ilgiem metam į tremtį. Amnestijos organizacijos žiniomis Sovietų Sąjungoje yra mažiausiai dešimt tūkstančių sąžinės belaisvių, tačiau šis skaičius nėra pilnas, nes nėra jokios galimybės tiksliai sužinoti, kiek gausiuose sovietų kalėjimuose ir priverčiamųjų

darbų stovyklose, visiškai izoliuotuose nuo pasaulio, yra politiniais ar sąžinės sumetimais kalinamų žmonių. Amnestijos organizacijos žiniomis vien nuo 1975 metų iki praėjusių metų vasaros sovietai įkalino arba ištrėmė apie keturis šimtus žmogaus teisių gynėjų arba tikinčiųjų, ne tik rusų, pažymi organizacija, bet taip pat lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, gruzinų, Krymo totorių ir kitų tautybių žmonių. Jie ypač baudžiami už tai, jog buvo iškėlę sovietų vykdomus žmogaus teisių pažeidimus arba reikalavo tikėjimo laisvės. Oficialiai jie kaltinami priešsovietine propaganda ir šmeižtų prieš Sovietų Sąjungą platinimu. Amnestijos organizacija savo raporte iškelia sovietų valdžios baudimą politinių ir sąžinės belaisvių psichiatrinėmis priemonėmis. LRTV

Mirus mūsų nelielam draugui

A. A. JONUI ARNASTAUSKUI

liūdesio valandoj gilią užuojautą reiškiamo jo šeimai ir kartu liūdime.

Stasys Kuzmickas ir šeima

PADEKA

Melbourno Lietuvių Namuose veikianti biblioteka buvo pavadinta Antano KRAUSO vardu jo 10 m. mirties sukakčiai paminėti. Bičiuliai ir bendraminčiai gražiu žodžiu prisiminę jo asmenį ir nuveiktus darbus.

Savo šeimos vardu noriu padėkoti iniciatoriui LKF pirm. A. Zubrui, ALK Federacijos pirm. V. Laukaičiui, A. Staugaičiui, mokslo dienų draugui J. Normantui, sktn. D. Čižauskieni, sktn. J. Žitkevičienei už radijo valandėlę, J. Aleknei už nuoširdų straipsnį, žentui V. Savickui už nupieštą portretą. Visiems, jį prisiminusiems, širdingas aciu.

A. Krausienė ir šeima

PIGIAUSIOS KELIONĖS Į UŽJURIUS

Keliaukite į Vilnių per Tokyo, Frankfurtą, Varšuvą — Jūsų mėgstamais lėktuvais: KLM, Qantas, Lufthansa ir kt. Iš Varšuvos į Vilnių ir atgal traukiniu kasdien.

- Parūpinam dokumentus į Lietuvą ir iš Lietuvos.
- Į JAV, Kanadą — pigiausi bilietai per Havajus arba Japoniją.
- Išrūpinam kelionės pasus, vizas, draudimą, čekius.

Visais kelionių reikalais asmeniškai arba laišku kreipkitės pas Alg. ŽILINSKĄ.

ODRA TRAVEL SERVICE (IATA, AFTA)

311 La - Trobe Street, MELBOURNE, 3000

Telef. 67 9454, — — vakarais 93 4258.

SYDNĖJUJE

SEKMINIŲ DVASIOJE

Sekminės - Sv. Dvasios atsiuntimo šventė, miela visų mūsų prisiminimuose. Pavasariu kvėpuodama atgimstanti Lietuvos gamta - žalumynais iškaiso visus laukus. Nors čia Sekminės rudenį, bet kiekvienas jaučia dvasinį atgimimą ir sustiprėjimą.

Sydnejaus Ateitininkai per šias Sekmines šventė savo nepaprastą šventę - Įžodžio davimo šventę. Dar prieš pamaldas prieš Sv. Joachimo bažnyčios Lidcombe išsirikiavo su savo vėliava tėvelių, mokytojų, globėjų lydimi, kelios dešimtys jaunuolių, savo puošniomis uniformomis apsirengusių ir rikiuotėje suėjo į bažnyčią. Kun. P. Butkui žengiant prie altoriaus, Dainos choras, vadovaujamas dir. Br. Kiverio, galingai užgiedojo Veni Creator. Kiekvienas esąs bažnyčioje pajuto dvasinį pakilimą. Sv. Mišių metu nešė auką, skaitė įvairius skaitymus tik jaunimas. Kun. P. Butkus, Ateitininkų dvasios vadas, savo pamokslė ypač pabrėžė šios dienos pasirinkimą ir to reikšmę.

Po pamaldų Ateitininkai, jų tėveliai, mokytojai ir svečiai susirinko į čia pat esančią parapijos salę. Įžodžio iškilmes atidarė veiklus ateitininkas ir visuomenininkas Antanas Kramilius. Jis pabrėžė, kad Ateitis gyvuoja jau 70 metų. Ji buvo įsteigta anų laikų rusų okupacijos metu mūsų patriotų jaunuolių kaip kovotoja už tikėjimą ir už savo tautą. Ta kova ir dabar vyksta, nes Lietuvoj tikėjimas ir tautinė dvasia dar žiauriau persekiojama. Mes turime taip pat išjungti į kovotojų eiles.

Į prezidiumą A. Kramilius pakvietė Ateitininkų veikėjus ir jų bičiulius - dr. R. Zakarevičių, O. Kavaliauskienę, inž. J. Dirginčių, Algį Bučinską, poetą J. A. Jūrą, Apyl. pirm. dr. Al. Mauragį su žmona, poetą Br. Žalį, savaitgalio mokyklos mokytoją Lašaitienę.

Mokytoja Stasiūnaitienė perskaitė Ateitininkijos principus. Įžodžiui pasirengę jaunuoliai ir jaunuolės sukvičiami į sceną ir dvasios vadas kun. P. Butkus atlieka Įžodžio apeigas: kiekvienas kartoja Įžodžio žodžius, priklaupęs pabučiuoja Ateitininkijos vėliavą, jam įsegami ženkleliai ir uždedama juos telė ir pasirašomas Įžodžio aktas. Kiekvienas priėmęs Įžodį gauna pažymėjimą. Dvasios vadas perskaito Ateitininkijos Credo ir giedamas Ateitininkijos himnas.

Kun. P. Butkus sveikinimo kalba pabrėžė, kad Sekminės primena Bažnyčios gimtadienį, nes per pir-

mąsias Sekmines pasikrikštijo daug žmonių. Kunigas drašino jaunimą ir jų tėvus eiti iki galo Kristaus nubrėžtu keliu, nes už jo stovi pats Kristus ir Jo Bažnyčia. Dar jausmingai priminė tuos ateitininkus, kurie net gyvybę užmokėjo už tikėjimą ir tautą.

Poetas Br. Žalys sveikino Skautų Rajono Vadijos vardu, linkėdamas likti ištikimais Įžodžiui, priminė, kad Ateitininkija ir Skautija - dvi pagrindinės lietuvių jaunimo organizacijos. Dr. Al. Mauragis, sveikindamas Sydnejaus lietuvių Apylinkės vardu, pasidžiaugė jaunimu ir jo ryžtingumu: "Pirmoji Komunija svarbi gyvenimą pradedant, Įžodis - supratimas pareigų ir jų vykdymas. Sveikinu tėvus, vadovus, kurių irgi laukia sunki pareiga, nes su vaiku priesaika prisiekia ir jie."

Poetas J. A. Jūragis: "Mes ne savo ugnimi žėruojam, mes krikščionys žėruojam šviesa duota iš aukšto, iš išganymo Kryžiaus." Palinkėjo išverti uždavinį - liudyti Kristų.

Raštu sveikino Marija M. Slavenienė, anksčiau dirbusi su ateitininkais, Tautinių šokių "Sūkurio" vadovė M. Cox, Sydnejaus skautų vardu P. Pullinen, iš Amerikos Ateitininkų Federacijos vadas dr. J. Laučka.

Įžodį davusių vardu savo tėveliams, vadovams, mokytojams dėkojo jaunutė Lašaitytė, pažadėdama laikytis krikščioniško gyvenimo reikalavimų.

A. Kramilius užbaigimo žodyje ragino Įžodį davusius siekti aukšto idealo. Dėkojo tėvams, mokytojams už rūpestingą vaikučių auklėjimą, dėkojo dvasios vadui kun. P. Butkui, idėjusiam daug darbo besirūpinant jaunimu.

Sugiedotas Lietuvos himnas, vėliava išnešta iš salės. Įžodininkų mamytės pakvietė jaunimą ir svečius vaišėms. J. Sl.

● Maskva. Sovietų policija KGB suėmė jau visus Žmogaus teisių kovotojus Helsinkio grupės rusų komiteto narius. Paskutiniam likusiam fizikui Yuri Agayevui, 30 m. amžiaus, įsakė iki olimpiados išvykti į užsienį arba pateks į kalėjimą. Spauda praneša, kad panašios Žmogaus teisių grupės buvo susikūrusios Gruzijoje, Armenijoje, Lietuvoje ir Ukrainoje, kurias KGB jau likvidavo.

TĖVIŠKĖS AIDŲ LOTERIJA

GALIMA LAIMĖTI:

Ornamentinį kryžių - V. Jeršovo menas.
Ornamentinį kryžių - V. Miliausko menas.
Paveikslą - I. Jokubauskienės menas.
Opalo žiedą - J. Pleto dovana.
"Cassette Recorder" ir dar daug kitų.

Bilietai po 50 centų, visa knygutė 10 bilietų \$ 5.

Bilietus platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos įgaliotiniai.

Loterijos traukimas prieš Tautos Šventės minėjimą Melbourne Lietuvių Namuose rugsėjo 7 d.

Bandykime laimę — PAREMKIME SAVO SPAUDĄ!

ALK Federacijos Valdyba

MELBOURNE

Birželio įvykių minėjimas

Simui Kudirkai atvykus į Melbourne, pas mus ruošiamas birželio įvykių minėjimas lietuviams - birželio 22 dieną, sekmadienį. Minėjimą pradėsime pamaldomis šv. Jono bažnyčioje, East Melbourne. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Skaitymus atliks Simas Kudirka. Skautai, sportininkai ir ramovėnai dalyvauja organizuotai. Ponia ir jaunimas su tautiniais rūbais. Vyrų tautinio rašto kaklaraiščiais.

Po pamaldų pietūs Lietuvių Namuose. Minėjimo Aktas 2.30 val. po pietų Melbourne Lietuvių Namuose, North Melbourne. Per Minėjimą kalbės Simas Kudirka. Minėjimo programoje Dainos Sambūrio choras ir Lietuvos himnas.

Ateikite visi Viktorijos Lietuviai ir išgirsite jautrius Simo Kudirkos žodžius. Savo gausingu dalyvavimu pareiškime visiems, kad mes smerkiame okupanto kriminalinius nusikaltimus ir reikalaujame laisvės Lietuvai. Tą dieną taip pat bus speciali lietuviškos radijo valandėlės laida 11 val. ryto iš 3EA.

Melbourno Apylinkės Valdyba

Atvyksta Simas Kudirka

Simas Kudirka į Melbourne iš Pertho atskrenda birželio 19 d., ketvirtadienį, 4.30 val. po pietų Ansett lėktuvu. Kviečiame kas gali

atvykti jo pasitikti. Penktadienio vakare jis kalbės australams veikėjams. Šeštadienį Lietuvii Namuose susitiks su lietuvių jaunimu, o sekmadienį kalbės visiems lietuviams per Minėjimą.

Kultūrinė popietė

Ciurlionio klubas surengė Dainos ir poezijos popietę Lietuvii Namų Jubiliejineje salėje birželio 1 d. Ją pradėjo Povilas Baltutis, programos pranešėja pakvietė Aldoną Butkutę, kuri gerai pasiruošusi poetiškai pristatinėjo programos dalyvius, Pirmuoju pasirodė Pijus Vaičaitis. Jis mintinai padeklamavo 12 eilėraščių iš mūsų klasikų ir humoristų, kai kurių gana ilgų. Stebėjomės Pijaus fenomenalia atmintimi, nors atšventęs jau 75 metus amžiaus, bet dar toks jaunatviškai gyvas, lieknas, judrus, pagaunantį šypsena, nuostabia atmintimi.

Dainai atstovavo Rita Tamošiūnaitė - Mačiulaitienė. Ji dviem išėjimais padainavo 13 dainų. Jai akompanimentą pateikė Viva Aleksa iš magnetofono, tai labai triukšmingą, tai vėl subtilybę ir svajingą. Estradinės dainos bei muzikos mėgėjas buvo tikra atgaiva. Rita nėra profesionalinė dainininkė, tik mėgėja, bet savo talentu visus sužavėjo. Savo dainas perteikė artistškai, gerai pasiruošusi, gerai jas atlikusi. Turi švelnų balsą. Nors mė-

gėja, bet dainuoti į viešumą visuomet išeina labai gerai pasiruošusi, tai garbė jai, džiaugsmas klausytojams. Poetas Juozas Mikštas paskaitė savo kūrybos satyros eilėraščių. Jo poetinė kūryba pasižymi klasikine eilėdara, ritminga, rimuota, žaisminga, o ją pateikti klausytojams jis moka aiškiai, kirčiuotai, kiekvieną raidę išstardamas, pagaudamas klausytojų atidumą.

Tai buvo maloni popietė, matėme, kad ir savo tarpe turime gabių menininkų, lietuviškojo žodžio ir dainos interpretatorių, kūrėjų. PD

GEELONGAS

Trėmimų minėjimas

Baisiuosius birželio trėmimus į Sibirą ir tautos genocidą minėjome lietuviškoms pamaldoms birželio 1 d. Šv. Mišias užprašė Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba už žuvusius tremtinius, kalinius, Aukščiausiojo meldžiant stiprybės ir visiems pavertiesiems Broliams ir Sesėms sulaukti naujos Laisvės aušros. Lietuvus vėliavą su gedulo šydu prie altoriaus laikė F. Andrikonis. Skaitymus atliko Stasys Šutas, aukas atnešė Viktoras ir Petronėlė Cerakavičiai. Choras vadovaujamas M. Kymanto gražiai pagiedojo Marija, Marija; Malda, Apsaugok Aukščiausias ir Lietuvos himną. Kun. Pr. Dauknyš pasakė šiai progai pamokslą, visi priėmė šv. Komuniją. Mišioms tarnavo Valaičių ir Bindokų jaunimas. Apylinkės pirmininkas dr. St. Skapinskas kviečia visus birželio 14 d. praleisti Tautos gedule, susitinkime, nekelti jokių pasilinksminimų, savo vaikams pasakoti apie trėmimus į Sibirą.

Skautų iškyla

Satrijos tuntas gegužės 25 d. surošė iškylą į You Yangs kalnus, kurių viršukalnė 364 m. dominuoja plačią apylinkę. Nuo Lietuvių Bendruomenės Namų išvykome su 14 mašinų. Kalnų šlaite radom gražią vietą. Moterys pradėjo kepti skanius užkandžius, o skautai kalno miškais išėjo žvalgybon orientuotis su kompasu. Vyresnieji atšventėm Prano Vaičekausko gimtadienį. Tuntininkas Vytas Mačiulis su V. Bindoku pravedė loteriją, kurios prizus laimėjo M. Kymantas, E. Stuikevičienė ir M. Andrikonienė. Buvo gražus ir šiltas rudens oras, tai geroj nuotaikoj skambėjo daina po dainos. Taip atsigaivinom tyrame kalnų ore ir džiaugėmės gražiai pasisekusia skautų iškyla.

VI. Stuikevičius

VAJAUS AUKOS

ADELAIDE

Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai per Lietuvii Katalikų Religinę Šalpą aukoj:

\$ 200 - Adelaidės Lie. Kat. Moterų Draugija, \$ 50 A. B. Budriai, S. P. Pusdešriai. \$ 40 J. Ivoška, \$ 25 J. S. Bardauskai, po \$ 20 A. P. Dancvičiai, M. B. Gavėnai, J. Kutkienė, A. U. Jučiai, kun. A. Spurgis, A. Urnevičius, A. E. Zakiai, po \$ 15 L. Gudiškienė, R. A. Kubiliai, J. Sasinienė, po \$ 10 K. Dičiūnienė, J. Dapšys, J. Dženkaitis, J. Džiaugys, P. Gasiūnas, A. Mainelienė, J. Kurlianskas (?), N. Neverauskas, S. Pipiras, V. Pipiras, A. B. Ploksčiai, V. J. Rupinskai, D. S. Urnevičiai, \$ 12 J. Rupinskas, po \$ 5 J. Alvikas, V. Bagušauskas, P. Barauskas, V. Bardauskaitė, J. Didvalytė, A. Jakutis, A. Jasiūnas, E. Kervelienė, V. Kiverienė, P. Kuisis, J. Mockūnas, B. Masonis, J. A. Miliuska, A. Kerulienė, A. Mor kūnas, J. Langevičius, L. Liutkus, K. Pažėra, G. Pečiulienė, A. Petruškevičienė, K. Pocius, J. Sabekis, A. J. Stepanai, A. Stanaitis, A. Stankevičius, J. Stankevičius, O. Sugintienė, P. Smolskis, p. Siurblys, K. Razvanauskas, P. Tirva, P. Zutautas, T. K. Žiukeliai, p. Vadeikis, J. Vileniškis. Kiti skyrė mažesnes sumas. Iš viso Šalpai suaukota \$ 952.

LKB Kronikoms leisti aukoj:

\$ 50 - Adelaidės LK Moterų D-ja, \$ 40 B. Jurgelionis, \$ 25 J. S. Bardauskai, \$ 20 S. P. Pusdešriai, po \$ 10 J. Dženkaitis, J. Naujallienė, D. S. Urnevičiai, po \$ 8 J. Džiaugys, p. Kutkaitė, po 5 P. Barauskas, J. Doniela, M. B. Gavėnai, L. Gudiškienė, P. Kuisis, B. Masonis, K. Pažėra, V. J. Rupinskai, P. Snarskis, A. Stanaitis, J. Stankevičius, p. Vadeikis, J. Vileniškis, H. Vikas, T. K. Žiukeliai. Kiti skyrė mažesnes sumas. Iš viso Kronikoms leisti suaukota \$ 301.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

ALK Federacijos Vajaus Komitetas

— Pietų Amerikos VII Lietuvių Kongresas vyks Argentinoje ateinančiais metais vasario viduryje, bus surengta tuo pačiu metu ir Pietų Amerikos lietuvių jaunimo stovykla, į kurią suvažiuos mūsų jaunimas ne tik iš įvairių Lotynų Amerikos kraštų, bet ir iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados.

Sydnejaus Lietuvių Klube

16-18 East Terrace, Bankstown NSW Tel. 708 1414.

PRAMOGŲ TVARKARAŠTIS

Valgykla veikia pirmad. - penktad. nuo 6 v. v. iki 9 val. val.

šeštad. 6 - 10 val. vak.

sekmad. 1 - 10 val. vak.

Klubo valandos: Pirmad. - trečiad. 4 val. p.p. iki 10.30 v. v.

Ketvirtad. 4 val. iki 11 v. v., penktad. 4 val. iki 12 v. v.

Šeštad. 2 val. iki 1 v. ryto, sekmad. 12.30 v. v. iki 10.30 v. v.

Šeštadienio ir sekmadienio vakarais groja Populiari šokių kapela.

Nariai, kurie perka gėrimus didesniais kiekiais spiritinius gėrimus gauna 10% nuolaidos, o alaus 5%.

Antradieniais stalo tenisas.

Trečiadieniais šachmatai.

Ketvirtadieniais dvigubi "jackpotai".

Šokių vakaro metu ir valgykloje kiekvienu metu vyrai privalo dėvėti kaklaryšius.

Sokiai šeštadieniais nuo 8 val. vak. iki vidurnakčio.

Sokiai sekmadieniais nuo 7 val. vak.

Jei norėtumėte klube atšvęsti gimtadienį, vardines, suktuves, praneškite sekretoriui ar vedėjui, kurie tai progai mielai užsakys kapelą.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd. Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Road, 3051. 329 6144
Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 781 2366
Glenroy: 111 Wheatshaf Road, 3046. 306 2044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644

LIETUVIŲ RADIO VALANDĖLĖS

ADELAIDE 5FM šeštadieniais 9 val. ryto.
CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.
MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.
SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.